

Nr 66.

Ankom till riksdagens kansli den 13 april 1945 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

DRIFTBUDGETEN.

Fjärde huvudtiteln.

1:o) **Armén: Remontering.** I propositionen nr 163 (bil. 2, punkt 1, s. 7—9 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 mars 1945) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Armén: Remontering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kronor.

Remonteringsanslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med ett belopp av 1 900 000 kronor. Enligt den för anslaget av Kungl. Maj:t fastställda staten är medelinköpspriset beräknat till 1 800 kronor för remonter och till 1 500 kronor för stamhästar för dragbruk och ackordshästar.

I skrivelse den 23 januari 1945 har *arméförvaltningens intendenturavdelning* framhållit, att ovannämnda medelpriser visat sig vara för lågt beräknade, varför det vore nödvändigt att anvisa medel å tilläggsstat. Med stöd av en inom lantbruksstyrelsen upprättad promemoria rörande uppfödningsskostnad för remont har intendenturavdelningen föreslagit ett medelinköpspris av 2 100 kronor för remonter. I fråga om stamhästar för dragbruk och ackordshästar vore också en höjning av medelpriset erforderlig, och borde detta bestämmas till 1 800 kronor, men intendenturavdelningen ville likväl, ehuru med viss tvekan, föreslå ett till endast 1 700 kronor förhöjt medelinköpspris. Intendenturavdelningen hemställde på grund härav och på ytterligare anförda skäl, att till remontering å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1944/45 måtte anvisas ett reservationsanslag av 269 700 kronor för att det beräknade antalet hästar skulle kunna inköpas våren 1945.

Departementschefen har för egen del i ärendet anført, bland annat, följande.

Föreliggande uppgifter rörande priserna på hästmarknaden synas utvisa, att en viss höjning av de i fjol vid anmälan av statsverkspropositionen beräknade genomsnittspriserna kan vara motiverad. För egen del anser jag mig

dock kunna utgå från att anskaffningen skall kunna genomföras inom ramen för ett genomsnittspris av 1 900 kronor för remonter och 1 600 kronor för stamhästar för dragbruk och ackordshästar, d. v. s. med tillämpning av samma genomsnittspris som det, varmed räknats för nästföregående budgetår. Härigenom höjas de vid anslagsberäkningen för innevarande budgetår uppskattade medelprisen med 100 kronor för häst.

Det för innevarande budgetår anvisade anslaget torde sålunda böra förstärkas, för remontanskaffning med $(509 \times 100 =)$ 50 900 kronor samt för anskaffning av stamhästar för dragbruk och ackordshästar med $[(35 + 550) \times 100 =]$ 58 500 kronor, eller sålunda med tillhopa i avrundat tal 110 000 kronor. Denna merkostnad, som sålunda belöper på prisstegringar utöver den prisnivå, som legat till grund för de vid 1942 års försvarsbeslut verkställda kalkylerna, bör med hänsyn härtill falla utanför den vid nämnda beslut fastställda kostnadsramen.

Utskottet finner sig böra tillstyrka, att medelinköpsprisen för de hästar, som våren 1945 skola inköpas för arméns räkning, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag nu beräknas till belopp, som med 100 kronor överstiger de vid 1944 års riksdag vid anslagsberäkningen för innevarande budgetår uppskattade medelpriserna. Utskottet tillstyrker sålunda ett tilläggsanslag för arméns remonter av 110 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker vidare Kungl. Maj:ts förslag, att förevarande merkostnad, som belöper å prisstegringar utöver den prisnivå, som legat till grund för de vid 1942 års försvarsbeslut verkställda kalkylerna, bör falla utanför den vid försvarsbeslutet fastställda kostnadsramen.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Remonter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kronor.

2:o) Armén: Merkostnad vid anskaffning av viss tygmateriel för hemvärnet. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 9 och 10) att till Armén: Merkostnad vid anskaffning av viss tygmateriel för hemvärnet å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 122 000 kronor.

Genom beslut den 21 november 1941 medgav Kungl. Maj:t, att dåvarande arméförvaltningens tygdepartement finge för anskaffning av viss för hemvärnet avsedd tygmateriel disponera ett belopp av högst 750 000 kronor från vederbörligt förskottsanslag. Denna förskottsanvisning har i vanlig ordning täckts genom av riksdagen anvisat regleringsanslag.

I skrivelse den 10 februari 1945 har *arméförvaltningens tygavdelning* under förmälan, att större delen av anslagsbeloppet avsåges för anskaffning av optisk materiel, hemställt, att ett belopp av 122 000 kronor måtte ställas till tygavdelningens förfogande för bestridande av merkostnad, som uppstått genom att nämnda materielslag vore belagt med omsättningsskatt.

Departementschefen har tillstyrkt, att medel anvisas för täckande av ifrågavarande utgift, och har funnit merkostnaden vara av den karaktär, att den icke bör belasta femårsplanens kostnadsram.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Armén: Merkostnad vid anskaffning av viss tygmateriel för hemvärnet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 122 000 kronor.

3:o) **Omskolning av beredskapsinvalider.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 10) att till Omskolning av beredskapsinvalider å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

Under erinran att Kungl. Maj:t i propositionen nr 120 till innevarande års riksdag föreslagit riksdagen att fastställa vissa riktlinjer för omskolning av vid värnpliktstjänstgöring skadade värnpliktiga m. m. och att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor för budgetåret 1945/46 samt att i nämnda proposition förutsatts, att omskolningen skulle igångsättas redan under innevarande budgetår, har Kungl. Maj:t i nu förevarande proposition föreslagit riksdagen att å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som i särskilt utlåtande denna dag föreslagit riksdagen bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 120 angående omskolning av i militärtjänst skadade och därvid även uttalat sig för att omskolningen i fråga måtte snarast påbörjas, tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag om anvisande å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår av ett anslag av 75 000 kronor för ändamålet.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till *Omskolning av beredskapsinvalider* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

Stockholm den 13 april 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Lindström, Gränebo, Sven Larsson, Bäcklund, Karl Andersson, Carlström, Emil Petersson, Ragnar Bergh* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Ward, Persson* i Falla, *Bergström, Mårtensson, Malmborg* i Skövde, *Lindholm, Onsjö* och *Thapper*.